

6.4.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Lausuntopyyntö STM010:00/2015

Opas lääkinnällisten apuvälineiden luovuttamisen perusteista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto lausuu oppaan "Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovuttamisen yhtenäisistä perusteista" sisällöstä seuraavaa:

Opas on koottu ansiokkaasti yhdessä kuntoutuksen ammattilaisten sekä vammaisneuvoston edustajien kanssa sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannon perusteella. Oppaassa todetaan selkeästi, mitkä kuntoutuksen apuvälineet kuuluvat lääkinnälliseen kuntoutukseen sairaanhoitopiirien järjestettäväksi ja mitkä taas vammaispalvelulain mukaan asiakkaan asuinkunnan järjestämisvastuulle. Myös hoitotarvikkeen ja hoitovälineen käsitteet on selvennetty. Hoitovälineet kuuluvat potilaan sairaanhoitoon ja niistä on julkaistu oma ohjeensa.

Aluehallintovirasto pitää hyvänä, että apuvälineiden valinnan lähtökohtana on asiakkaan tarpeet ja mahdollisuudet selvittää mahdollisimman itsenäisesti elinympäristössään. Ohjeessa otetaan huomioon myös välineiden hankinnan kilpailutus, mutta painotetaan sitä, että asiakkaalle luovutettavan apuvälineen tulee olla tälle yksilöllisesti sopiva ja tarpeen mukaan myös muu, kuin kilpailutuksen perusteella valittu tuote.

Ohjeessa määritellään myös apuvälineiden tarpeen ja sopivuuden arvioinnissa työskentelevien ammattitaidosta ja kokeneisuudesta alalla, mitä aluehallintovirasto pitää hyvänä.

Erityisen ansiokas on 5. luku, joka käsittelee apuvälineitten siirtymistä, korjausta ja hankintavastuuta muuttuvissa elämäntilanteissa sekä eri asumismuodoissa. Apuvälineen haltijan koti- ja/tai asuinkunnan muuttumisen vaikutus apuvälineiden käyttöön, huoltoon ja uushankintaan on esitetty selkeästi, mitä aluehallintovirasto pitää erittäin hyvänä.

Lähtökohtana on, että asiakas saa asuinkuntaa muuttaessaan pitää edelleen käytössään hallussaan olevat yksilöllisesti sovitut apuvälineet. Välineitten ylläpidosta ja korjauksesta aiheutuvista kustannuksista sekä mahdollisista uushankinnoista on selkeät ohjeet. Erilliset ohjeet on myös asumismuodon muutoksista (tuettu asuminen, laitosasuminen, perheasuminen, perhekotiasuminen) aiheutuvista uusien apuvälineiden hankinta- ja kustannusvelvollisuuksista.

Samoin ohjeessa on selvitetty ulkokuntalaisen sekä kotikuntaansa vaihtavan apuvälinepalvelun järjestäminen. Lisäksi oppaaseen on kirjattu sosiaalihuoltolain mukainen

asiakkaan kotikunnan vaihtamisen prosessi ja sen edellytykset tarvittavine ennakoit-
sine lupamenettelyineen.

Itse apuvälineluettelossa on käytetty välineitten luokituksessa vuoden 2011 kansain-
välisen apuvälineluokituksen suomenkielistä versiota, SFS-EN ISO 0000 Vammais-
ten apuvälineet, luokitus ja terminologia –oppaan mukaista apuvälineluokitusta sekä
kansallista 4-tason luokitusta. Aluehallintovirasto pitää hyvänä edellä mainittujen luo-
kitusten käyttöä, Luokituksen yhteydessä olevat tekstit selventävät apuvälineen käyt-
tötarkoitusta kussakin luokassa myös maallikoille (tässä tapauksessa asiakkaalle ja
hänen läheisilleen), jolloin tehdyt hoitopäätökset ovat paremmin ymmärrettävissä tai
niissä esiintyvät, oikaisuvaatimukseen tai muistutukseen oikeuttavat puutteellisuudet
tai virheet ovat paremmin asiakkaan perusteltavissa.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen johtaja

Anne Hiiri

Aluehallintoyli lääkäri

Mikko Valkonen